

**Archeologisch vooronderzoek
Melsele (Beveren) –
Perzikenlaan – Snoeckstraat**

Natasja Reyns, Marijke Derieuw en Jordi Bruggeman

Colofon

Rapporten van het archeologisch onderzoeksbureau All-Archeo bvba 029

Aard onderzoek: Prospectie

Vergunningsnummer: 2011/104

Naam aanvrager: Natasja Reyns

Naam site: Beveren, Perzikenslaan – Snoeckstraat

Opdrachtgevers: Van Osselaer Marleen, Eikenlaan 17, B-9120 MELSELE

Van Puymbroeck René en Van Remoortel Leonza, Grote Baan 67, B-9120 MELSELE

Opdrachtnemer: All-Archeo bvba, Barelveldweg 4, B-2880 BORNEM

Terreinwerk: Natasja Reyns en Marijke Derieuw

Administratief toezicht: Ruimte en Erfgoed Oost-Vlaanderen, Nancy Lemay, Gebroeders Van Eyckstraat 4-6, B-9000 GENT

Wetenschappelijke begeleiding: Archeologische Dienst Waasland, Regentiestraat 63, B-9100 SINT-NIKLAAS

Rapportage: All-Archeo bvba

Determinaties: drs. Jordi Bruggeman en dra. Natasja Reyns

All-Archeo bvba

Barelveldweg 4

B-2880 Bornem

info@all-archeo .be

0478 36 57 07

0498 15 84 40

© All-Archeo bvba, 2011

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veeleelvoudigd en /of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever.

All-Archeo bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek. De aanbevelingen dienen louter ter advisering van het bevoegde gezag, zijnde de afdeling Onroerend Erfgoed Vlaanderen van het Agentschap Ruimtelijke Ordening.

Inhoudsopgave

1 INLEIDING.....	5
2 PROJECTGEGEVENS EN AFBAKENING ONDERZOEK.....	7
2.1 Afbakening studiegebied.....	7
2.2 Aard bedreiging.....	8
2.3 Onderzoeksopdracht	9
3 BESCHRIJVING REFERENTIESITUATIE.....	11
3.1 Landschappelijke context.....	11
3.1.1 Topografie.....	11
3.1.2 Hydrografie.....	11
3.1.3 Bodem.....	12
3.2 Beschrijving gekende waarden.....	12
3.2.1 Historische gegevens.....	12
3.2.2 Archeologische voorkennis.....	14
3.2.3 Inschatting intactheid archeologisch erfgoed en archeologische potentie.....	15
4 RESULTATEN TERREINONDERZOEK.....	17
4.1 Toegepaste methoden & technieken.....	17
4.2 Bodem.....	17
4.2.1 Opbouw.....	17
4.2.2 Gaafheid terrein	18
4.3 Archeologische vondsten.....	18
4.3.1 Metaaltijden/Romeinse tijd.....	18
4.3.2 Onbepaalde periode.....	18
4.4 Archeologische sporen.....	18
4.4.1 Bespreking sporen.....	19
4.4.2 Structuren.....	20
4.5 Afgebakende sites.....	21
4.5.1 Site 1 – Onbepaalde datering – Bewoning.....	21
4.6 Besluit.....	21
5 WAARDERING.....	23
5.1 Grachtstructuren.....	23
5.2 Site 1 – Onbepaalde datering – Bewoning.....	23
6 ANALYSE VAN DE GEPLANEDE SITUATIE: EFFECTEN.....	25
7 AANBEVELINGEN.....	27
7.1 Adviezen.....	27
8 BIBLIOGRAFIE.....	29
8.1 Publicaties.....	29
8.2 Websites.....	29
9 BIJLAGEN.....	31
9.1 Lijst van afkortingen.....	31
9.2 Glossarium.....	31

9.3 Archeologische periodes.....	31
9.4 Plannen en tekeningen.....	31
9.5 CD-rom.....	31

1 Inleiding

Naar aanleiding van de geplande aanleg van een nieuwe verkaveling door de heer Van Puymbroeck René en mevrouw Van Remoortel Leonza en door mevrouw Van Osselaer Marleen, werd door het Ruimte en Erfgoed, een prospectie met ingreep in de bodem, door middel van proefsleuven geadviseerd.

Deze opdracht werd op 24 februari 2011 aan All-Archeo bvba toegewezen. Het terreinwerk werd uitgevoerd op 5 april 2011, onder leiding van Natasja Reyns en met medewerking van Marijke Derieuw. Wetenschappelijke begeleiding werd verzorgd door de Archeologische Dienst Waasland (ADW). De bedoeling van het onderzoek was om binnen het plangebied archeologisch erfgoed te karteren en het eventueel aanwezige archeologisch erfgoed te lokaliseren, te interpreteren en te waarderen, zodat een advies wordt uitgebracht over eventuele vervolgstappen met betrekking tot het archeologisch vrijgeven van het plangebied, of bepaalde zones hierbinnen en het definiëren van eventuele sites die in de toekomst volledig onderzocht dienen te worden alvorens die zones vrijgegeven kunnen worden.

De eindbeslissing over het vrijgeven van de gronden en/of archeologisch vervolgonderzoek ligt bij Ruimte en Erfgoed.

2 Projectgegevens en afbakening onderzoek

2.1 Afbakening studiegebied

Het projectgebied is gelegen in de provincie Oost-Vlaanderen, gemeente Beveren, deelgemeente Melsele (Fig. 1), percelen 41K en 42F (kadaster Beveren, 9de afdeling, sectie E). Het onderzoeksgebied beslaat een oppervlakte van circa 5700 m² en is volgens het gewestplan gelegen in woongebieden (0100).

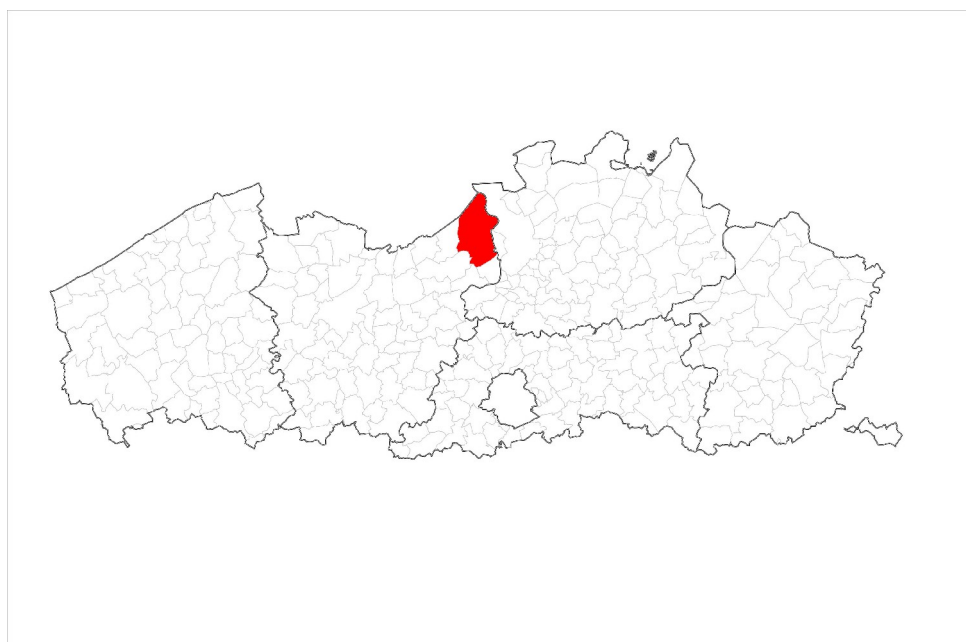

Fig. 1: Situeringsplan Beveren

- Administratieve gegevens met betrekking tot de locatie van het onderzoek:
 - Provincie: Oost-Vlaanderen
 - Locatie: Melsele (Beveren)
 - Plaats: Perzikenlaan – Snoeckstraat
 - Toponiem: Perzikenlaan
 - x/y Lambert 72-coördinaten:
 - 144757; 211993
 - 144822; 212010
 - 144857; 211891
 - 144811; 211878

Melsele, een deelgemeente van Beveren, is gelegen ten noorden van Kruibeke, ten westen van Zwijndrecht, ten zuiden van Kallo dat eveneens een deelgemeente van Beveren is, ten noordoosten van Haasdonk en tot slot ten oosten van Beveren. Het projectgebied (Fig. 2) is gelegen ten zuidoosten van de dorpskern en is ingesloten tussen de Perzikenlaan in het noorden en in het westen en de Snoeckstraat in het oosten.

Fig. 2: Kleurenorthfoto met een situering van het onderzoeksgebied (maps.google.nl)

2.2 Aard bedreiging

Fig. 3: Inplantingsplan

De heer Van Puymbroeck René, mevrouw Van Remoortel Leonza en mevrouw Van Osselaer Marleen plannen in de nabije toekomst de aanleg van een nieuwe woonverkaveling (Fig. 3). Dit gaat gepaard met een verstoring van het archeologisch bodemarchief.

2.3 Onderzoeksopdracht

De bedoeling van het onderzoek was het vaststellen van de eventuele aanwezige archeologische waarden en deze in relatie tot hun context te interpreteren en zo correct mogelijk te waarderen om de gevolgen van de geplande bedreiging te kunnen inschatten. Hieruit moet dan een advies voortvloeien met betrekking tot de volgende stappen, zijnde bijvoorbeeld het vrijgeven van de terreinen of de noodzaak van een eventueel vervolgonderzoek.

Een aantal vragen dienden in het bijzonder beantwoord te worden:

- zijn er sporen aanwezig?
- zijn de sporen natuurlijk of antropogeen?
- hoe is de bewaringstoestand van de sporen (goed, gebioturbeerd)?
- maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?
- behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
- welke aspecten verdienen bijzondere aandacht bij een eventueel vervolgonderzoek?

3 Beschrijving referentiesituatie

3.1 Landschappelijke context

3.1.1 Topografie

Op de topografische kaart is het gebied gelegen tussen 6,25 en 7,5 m TAW (Fig. 4). De omgeving kent weinig hoogteverschillen.

Fig. 4: Topografische kaart met aanduiding van het onderzoeksgebied (<http://geo-vlaanderen.agiv.be/geo-vlaanderen>)

3.1.2 Hydrografie

Het gebied is gelegen binnen het Beneden-Scheldebekken. Ten noorden loopt een naamloze waterloop, die in het westen aansluit bij de Melselebeek (Dijkgracht) (Fig. 5).

Fig. 5: Hydrografie (<http://geo-vlaanderen.agiv.be/geo-vlaanderen/vha>)

3.1.3 Bodem

Het gebied is gelegen in de Wase Zandstreek. De geologische ondergrond bestaat uit de formatie van Lillo (Li), een formatie uit het Plioceen, gekenmerkt door groen tot grijsbruin fijn zand, weinig glauconiethoudend, met schelpen aan de basis.¹

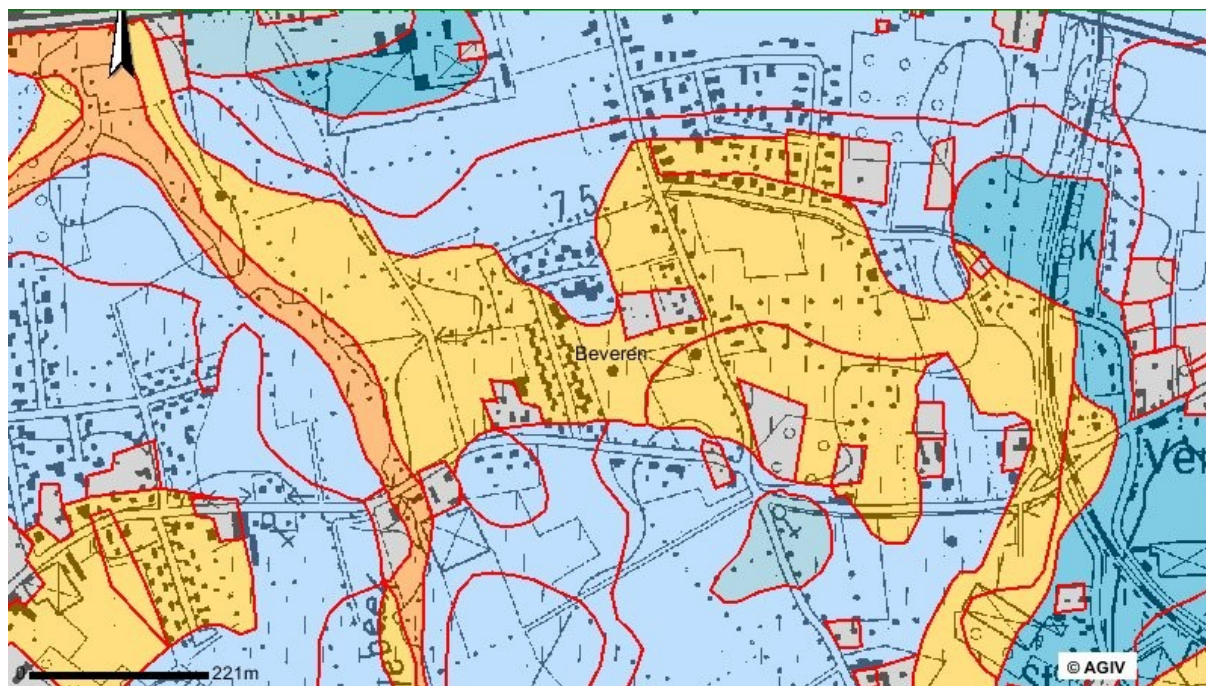

Fig. 6: Bodemkaart (<http://www.agiv.be>)

De bodem is op de plaats van het projectgebied op de bodemkaart voor het grootste deel weergegeven als matig natte licht zandleembodem met structuur B horizont (Pdb). In het zuiden van het projectgebied bestaat de bodem uit sterk vergraven grond (OT). Net ten westen van het terrein is de grond een matig natte lemige zandbodem met structuur B horizont (Sdb) (Fig. 6).

3.2 Beschrijving gekende waarden

3.2.1 Historische gegevens

Melsele zou samen met Kallo één van de oudste bewoonde plaatsen van het Land van Waas zijn, met onder meer resten uit de Romeinse tijd. De parochie werd waarschijnlijk voor het jaar 1000 opgericht (het eerste document dateert uit 1055) en verenigde Haasdonk (tot 1150), Burcht en Zwijndrecht (tot 1280). In 1375 begon de indijking van de Melselepolder, die echter door verschillende overstromingen in de 14de en de 15de eeuw nog regelmatig onder water kwam.²

Op de kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden, opgenomen op initiatief van graaf de Ferraris (1771-1778), kan gezien worden dat het projectgebied gelegen is in landbouwgebied (Fig. 7). Het huidige stratenplan is goed te herkennen op de Ferrariskaart, enkel de Perzikenlaan ontbreekt. Er is ook te zien dat een veldwegje over het uiterste zuidwesten van het terrein loopt.

¹ <http://dov.vlaanderen.be>

² <http://inventaris.vioe.be/dibe/geheel/21053>

Fig. 7: Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden (<http://www.ngi.be>)

Fig. 8: Atlas van de Buurtwegen (<http://www.gisoost.be/ATLASBW/>)

Op de Atlas der Buurtwegen uit circa 1841 kan gezien worden dat in de zone nog steeds geen bewoning aanwezig is (Fig. 8). De Perzikenlaan is een toevoeging uit de 20ste eeuw.

3.2.2 Archeologische voorkennis

In en nabij het projectgebied is volgens de Centraal Archeologische Inventaris slechts één gekende archeologische waarde aanwezig, namelijk CAI 151104 (Fig. 9). In mei 2010 voerde All-Archeo bvba er een vooronderzoek uit aan de Pauwstraat. Dit onderzoek leverde sporen uit de ijzertijd. Het gaat om enkele paalsporen, kuilen en greppels, die wijzen op bewoningssporen. Tevens werden er enkele off-site sporen gevonden, namelijk twee kuilen en een antropogene laag waarin ijzertijdmateriaal werd aangetroffen.³

Op het terrein werd een oppervlakte van 4400 m² opgegraven door Archaeological Solutions bvba. Op circa 50 meter ten westen van de Melselebeek werd een kleine concentratie van vuurstenen artefacten aangetroffen in de tweede ploeglaag of Ap2-horizont. De vondst van een kernflankafslag met negatieven van microklingen zou mogelijk wijzen op een datering in het epipaleolithicum of het mesolithicum. Een afslag van een gepolijste bijl of beitel wordt dan weer ruim gedateerd in het neolithicum of de vroege bronstijd.

Verspreid over het onderzoeksgebied komen ook locaties voor met sporen uit de late bronstijd en de vroege/midden ijzertijd, waaronder een kuilencluster en een vierpalige houtbouwconstructie. Vanaf de late ijzertijd tot en met de (vroeg) Romeinse periode werd de locatie ingericht als een nederzetting. Tijdens de Romeinse periode werd een complexe greppelstructuur aangelegd waarvan de configuratie sterk doet denken aan de typische opbouw van een Romeinse weg, hoewel een functie als nederzettingsafbakening meer voor de hand ligt. Ten oosten van de greppelstructuur bevinden zich een aantal kleine bijgebouwen of spijkers. Slechts twee diepreikende paalsporen vertonen sterke gelijkenissen met nokstaanders van Romeinse gebouwstructuren van het type 'Alphen-Ekeren'.⁴

Fig. 9: Overzichtskartaal CAI

³ J. Bruggeman/ N. Reyns 2010

⁴ <http://www.archaeological-solutions.be/project/10-19>

3.2.3 Inschatting intactheid archeologisch erfgoed en archeologische potentie

Het projectgebied en de omgeving ervan bevatten nauwelijks archeologische waarden. Enkel de vondst van sporen uit de ijzertijd in de omgeving kunnen een mogelijke potentie voor deze periode aangeven. De omgeving van het onderzoeksgebied is, afgaande op oud cartografisch materiaal, lange tijd landbouwgebied geweest. Gezien geen architectuurresten te verwachten zijn in het eigenlijke onderzoeksgebied, zijn vooral *off-site* fenomenen uit de middeleeuwen en later te verwachten. Het voorkomen van andere periodes kan moeilijk ingeschat worden.

Op basis van het bureauonderzoek kon de intactheid van het archeologisch erfgoed ingeschat worden. Gezien de bodem van het projectgebied voor het grootste deel niet verstoord lijkt, lijkt het mogelijk aanwezige archeologische erfgoed vrij goed bewaard.

4 Resultaten terreinonderzoek

4.1 Toegepaste methoden & technieken

De totale af te graven oppervlakte bedroeg minstens 12 % van het te prospecteren terrein, respectievelijk 10 % door middel van proefsleuven en 2 % door middel van kijkvensters en/of dwarssleuven. De bovengrond werd verwijderd tot op het archeologisch leesbare niveau, bepaald door de leidinggevende archeoloog.

Tijdens het onderzoek werd de methode van continue sleuven gebruikt:

- parallelle proefsleuven ononderbroken over het volledige terrein;
- de afstand tussen de proefsleuven bedroeg niet meer dan 15 m (van middenpunt tot middenpunt);
- de minimale breedte van een sleuf was één graafbak breed, in dit geval 1,80 à 2 m.

Alle sporen, werkputten en minstens één representatief bodemprofiel per werkput werden fotografisch vastgelegd. De profielen werden zo gekozen dat een overzicht verkregen werd van de bodemopbouw van het volledige onderzoeksgebied. Daarnaast werden alle hoofdmeetpunten, proefsleuven, vlakken, profielen, sporen en aanlegvondsten topografisch ingemeten.

Het projectgebied omvat een oppervlakte van circa 0,6 ha (of 6600 m²). Het onderzoek geeft volgende getallen als resultaat:

- Onderzoekbare zone: 5370 m²
 - Te onderzoeken zone = 10 % of 537 m² proefsleuven + 2 % of 107 m² kijkvensters
- Onderzochte oppervlakte:
 - Aantal aangelegde werkputten: 7 = 684 m²
 - Aantal aangelegde kijkvensters: 2 = 117 m²

De niet onderzoekbare zone (1230 m²) omvat een aarden pad dat centraal over het terrein loopt en de Perzikenlaan met de Snoeckstraat verbindt.

4.2 Bodem

Over het merendeel van het onderzoeksgebied bevindt het archeologisch niveau zich op circa 45 tot 80 cm onder het maaiveld, tussen 7,16 en 7,66 m TAW. Het archeologisch niveau bevindt zich het diepst in het zuidelijke deel van het terrein. De leesbaarheid van de bodem was matig tot goed.

4.2.1 Opbouw

Over vrijwel het volledige terrein is een bodemopbouw te herkennen die bestaat uit een A-horizont, gevolgd door een ophogingspakket, samen met een dikte van circa 50 cm, dat ligt op de C-horizont. In werkputten 3 (Fig. 10), 5 en 7 kon het restant van een oude A-horizont vastgesteld worden, met een dikte van 20 tot 35 cm.

Fig. 10: Profiel 1 in werkput 3

4.2.2 Gaafheid terrein

Over het grootste deel van het terrein was het bodemarchief vrij goed bewaard.

4.3 Archeologische vondsten

In totaal werden 2 fragmenten van voorwerpen ingezameld, waarvan 1 afkomstig uit een geregistreerd spoor.

Categorie	Subcategorie	Metaaltijden/ Romeinse tijd	Onbepaald	Totaal
Aardewerk	Vaatwerk	1		1
Steen			1	1
Totaal		1	1	2

De aanwezige materiaalcategorieën zijn aardewerk – vaatwerk en steen.

4.3.1 Metaaltijden/Romeinse tijd

Een vondst die algemeen aan de metaaltijden tot Romeinse tijd kan toegeschreven worden, is de vondst van een fragment handgevormd aardewerk, met een dikte van 9 mm en een OOO bakschema,⁵ dat aangetroffen werd bij de aanleg van het vlak in werkput 5.

4.3.2 Onbepaalde periode

De tweede vondst kan niet nader gedateerd worden en omvat een fragment steen uit WP2S6.

4.4 Archeologische sporen

In totaal werden 29 sporen geregistreerd, waarvan 28 antropogeen en 1 natuurlijk van aard zijn.

⁵ Bij de kleur van een scherf op dwarsdoorsnede is een onderscheid gemaakt tussen “oxiderend” (O), ofwel lichte tinten, en “reducerend” (afgekort tot R) dat wil zeggen donkere tinten. Aldus kan de kleuropbouw aangegeven worden, waarbij telkens begonnen wordt met de (veronderstelde) buitenzijde. Zo staat ORO voor een lichte binnen- en buitenzijde en een donkere kern.

Greppels	Kuilen	Paalkuilen
18	2	8

De meeste sporen van antropogene oorsprong zijn greppels. Verder is slechts de aanwezigheid van paalsporen en enkele kuilen vastgesteld.

4.4.1 Bespreking sporen

Greppels

De aangetroffen greppels hebben een bruingrijze tot grijsbruine gevlekte vulling en hebben doorgaans een oost-west of een noord-zuid oriëntatie, die de huidige perceelsgrenzen volgt.

Fig. 11: WP1S1 en WP1S4

Twee greppels die afwijken op vlak van oriëntatie, zijn WP1S1 en WP1S4 (Fig. 11). Deze laatste knikt op het einde ook weg, wat duidelijk aangeeft dat deze greppel een perceel afbakt. Beide greppels waren nog slechts 10 cm diep. Tussen deze grachten in kon nog een enigszins bol reliëf vastgesteld worden. Dit lijkt teruggeleid te kunnen worden tot het middeleeuwse landbouwsysteem van (asymmetrische) bolle akkers.

Kuilen

Op het terrein werden slechts twee kuilen met onregelmatige vorm aangetroffen. WP2S1 heeft een grijszwarte gevlekte vulling (Fig. 12), terwijl WP6S3 een bruine gevlekte vulling vertoont.

Fig. 12: WP2S1

Paalsporen

De aangetroffen paalsporen vertonen een gelijkaardige vulling als de greppels, met een grijsbruin tot bruingrijs gevlekt uitzicht. De vorm is rond (Fig. 13) tot onregelmatig, behalve in geval van WP7S1, dat een rechthoekige vorm vertoont.

Fig. 13: WP1S3

4.4.2 Structuren

Na onderzoek en interpretatie van de hiervoor besproken sporen, kon vastgesteld worden dat een aantal sporen deel uitmaken van structuren.

Greppels

Structuur	Spoornummers	Oriëntatie	Datering
G1	WP3S1 en WP6S1	N-Z	Nieuwe of nieuwste tijd
G2	WP4S1, WP5S1 en WP7S1	O-W	Nieuwe of nieuwste tijd

De aanwezigheid van twee greppelstructuren werd vastgesteld. De eerste heeft een noord-zuid oriëntatie en de tweede een oost-west oriëntatie. Beide oriëntaties sluiten aan bij de huidige oriëntaties van perceelsgrenzen en dateren vermoedelijk uit de nieuwe of nieuwste tijd.

Plattegronden

Structuur	Spoornummers	Oriëntatie	Datering
P1	WP1S2 en WP1S3	NO-ZW	Metaaltijden/Romeinse tijd?

Tijdens het onderzoek kon vermoedelijk één gedeeltelijke plattegrond vastgesteld worden. Het gaat om twee paalsporen die op 2,15 m van elkaar liggen en nog slechts 10 cm diep bewaard zijn. Vermoedelijk strekt de rest van de structuur zich uit in zuidwestelijke richting, onder de huidige bebouwing. Er werd geen vondstmateriaal aangetroffen in deze paalsporen, waardoor de datering onzeker is. Op basis van een fragment handgevormd aardewerk elders op het terrein, bestaat een vermoeden van datering in de metaaltijden of in de Romeinse tijd.

4.5 Afgebakende sites

Uit onderzoek van het aangetroffen vondstmateriaal en de aanwezige sporen en structuren die hieruit reeds afgeleid konden worden, is gekomen tot de afbakening van een site.

4.5.1 Site 1 – Onbepaalde datering – Bewoning

Site 1 omvat de sporen die aangetroffen werden in het kijkvenster dat ter hoogte van werkput 1 aangelegd werd. Het bevat de greppels WP1S1 en WP1S4, die een areaal afbakenen, en de plattegrond P1, een gedeeltelijke plattegrond, die zich uitstrekt naar het zuidwesten, onder de huidige bebouwing.

4.6 Besluit

Het archeologisch vooronderzoek aan toonde de aanwezigheid van menselijke activiteiten in het verleden aan. De aangetroffen sporen omvatten greppels, waarvan een groot deel te beschouwen is als perceelsgrens en te dateren is in de nieuwe of nieuwste tijd, kuilen en paalsporen.

Aan de hand van de evaluatie van de aangetroffen sporen en structuren, werd een site afgebakend. Deze omvat twee greppels die een areaal afbakenen en een plattegrond, P1. Aan de site kan niet met zekerheid een datering toegewezen worden.

5 Waardering

5.1 Grachtstructuren

Verspreid over het volledige onderzoeksterrein kon de aanwezigheid van een aantal grachten vastgesteld worden, al dan niet nog zichtbaar aan het oppervlak. Tussen deze grachten in kon nog een enigszins bol reliëf vastgesteld worden. Dit lijkt teruggeleid te kunnen worden tot het middeleeuwse landbouwsysteem van (asymmetrische) bolle akkers.

Beleving

De belevingswaarde in functie van schoonheid en herinneringswaarde is vrij groot. Deze veruiterlijken nog steeds het vroegere agrarisch gebruik van de gronden.

Fysieke kwaliteit

- Gaafheid
 - Landschappelijk gezien kan nog steeds de welving van de akkers vastgesteld worden, evenals de aanwezigheid van grachten. De typische bodemopbouw lijkt grotendeels bewaard. Er hebben dan ook weinig latere menselijke bodemversturende ingrepen plaatsgevonden.
- Conservering
 - Gezien de natte omstandigheden lijkt de bewaring van organisch materiaal te verwachten in de grachten.

Inhoudelijke kwaliteit

De grachtstructuren en gewelfde akkers lijken van inhoudelijke kwaliteit vrij groot, gezien de gaafheid. Een belangrijke informatieve waarde ligt voor een groot stuk op historisch-ecologisch vlak.

Het archeologisch onderzoek van het terrein heeft zeker een inhoudelijke kwaliteit in die zin dat het informatie bijdraagt aan de landschapsarcheologie, en verder ook aan een holistische 'culturele' biografie van het landschap. Dit is interessant om de aard, verspreiding en 'kwaliteit' van het archeologisch erfgoed te kunnen inschatten.⁶

5.2 Site 1 – Onbepaalde datering – Bewoning

Deze site is gelegen in het westen van het onderzoeksgebied en omvat een aantal paalsporen en enkele greppels.

Beleving

Belevingswaarde in functie van schoonheid en herinneringswaarde is niet van toepassing.

Fysieke kwaliteit

- Gaafheid
 - Bij het vooronderzoek konden nog verschillende sporen herkend worden, via dewelke ook een vermoedelijke gebouwstructuur kon vastgesteld worden. De greppels wijzen op de afbakening van een perceel. De bodem is slechts beperkt verstoord door latere bodemingrepen en de ophogingen hebben gezorgd voor een goede bewaring van de gaafheid ten opzichte van latere activiteiten. Wel dient opgemerkt te worden dat de aangetroffen sporen nog slechts 10 cm diep bewaard zijn

⁶ http://www.onderzoeksbalans.be/onderzoeksbalans/archeologie/methoden_en_technieken/terreinevaluatie/inleiding

gebleven, wat doet vermoeden dat een deel van het archeologische bodemarchief reeds verloren gegaan is.

- Conservering
 - De conservering van vondsten is goed. De bewaring van niet-verbrande organische resten lijkt weinig waarschijnlijk.

Inhoudelijke kwaliteit

- Zeldzaamheid en informatiewaarde
 - In de nabije omgeving zijn slechts weinig archeologische waarden gekend.
 - De waarde van de in deze site aangetroffen sporen bestaat er vooral uit dat enkele sporen konden toegeschreven worden tot een plattegrond. Ook de aanwezigheid van greppels die een perceel afbakenen is interessant.
- Ensemblewaarde en representativiteit
 - Deze site draagt bij tot de vorming van een beeld over de bewoning in het verleden in de microregio.
 - De site bevindt zich echter op de rand van het terrein en strekt zich verder uit in de richting van de bestaande bebouwing. Dit doet vermoeden dat de ensemblewaarde sterk aangetast is.

6 Analyse van de geplande situatie: effecten

Door middel van een analyse van de geplande situatie wordt onderzocht op welke wijze en in welke mate de effecten, zijnde de geplande ingreep in de bodem, de aanwezige archeologische waarden zal beïnvloeden. Dit maakt mogelijk om voor de verschillende effecten, adviezen op te stellen.

Fysieke aantasting van archeologische waarden

De aanleg van de verkaveling noodzaakt een aantal bodemingrepen die tot op zekere diepte het bodemarchief volledig zullen vergraven.

Aantasting ensemblewaarde van archeologische waarden

De ensemblewaarde van de archeologische waarden is vrij goed bewaard. De geplande bodemingreep zal de ensemblewaarde sterk aantasten.

Degradatie van archeologische waarden

De kans op bewaring van organisch materiaal is doorgaans beperkt.

Deformatie van archeologische waarden

Als gevolg van de druk uitgeoefend door de in te planten gebouwen, zal ook een deel van de onderliggende bodem die niet onmiddellijk fysiek aangetast is, gecompacteerd worden. Ook de zware werfmachines zullen de bodem enigszins verstoren in de zones die niet onmiddellijk fysiek worden aangetast.

7 Aanbevelingen

7.1 Adviezen

Op basis van de waardering van de aangetroffen archeologische sporen, structuren en site en een analyse van het geplande grondverzet, worden voor het onderzoeksgebied de volgende opties overwogen:

Grachtstructuren

Het in het onderzoeksgebied vastgestelde systeem van grachten en gewelfde akkers (bolle akkers) werd reeds in voldoende mate gedocumenteerd tijdens het archeologisch vooronderzoek, waardoor een verder archeologisch onderzoek van dit aspect weinig extra informatie lijkt te kunnen bekomen.

Site 1

De aangetroffen bewoningssite uit de ijzertijd heeft een eerder geringe informatiewaarde gezien de vermoedelijke verstoring van een deel van het bodemarchief, aangezien de diverse aangetroffen sporen nog slechts 10 cm diep bewaard gebleven zijn, en gezien de aantasting van de ensemblewaarde. De site bevindt zich namelijk op de rand van het terrein en strekt zich verder uit onder de bestaande bebouwing. Er wordt dan ook de vrijgave van het terrein geadviseerd.

8 Bibliografie

8.1 Publicaties

Bruggeman, J./N. Reyns, 2010: *Archeologisch vooronderzoek Melsele (Beveren) – Pauwstraat*, Rapporten All-Archeo bvba 007.

8.2 Websites

Agentschap voor geografische informatie Vlaanderen (2011)
<http://geo-vlaanderen.agiv.be/>

Centraal Archeologische Inventaris (2011)
<http://cai.erfgoed.net/cai/index.php>

Databank ondergrond Vlaanderen (2011)
<http://dov.vlaanderen.be>

GISoost, Geografisch informatiesysteem – Provincie Oost-Vlaanderen (2011)
<http://www.gisoost.be>

Nationaal geografisch instituut (2011)
<http://www.ngi.be>

Onderzoeksbalans Onroerend Erfgoed Vlaanderen (2011)
Vlaams instituut voor het Onroerend Erfgoed (VIOE)
<http://www.onderzoeksbalans.be>

Archaeological Solutions bvba(2011)
<http://www.archaeological-solutions.be>

9 Bijlagen

9.1 Lijst van afkortingen

CAI	Centrale Archeologische Inventaris
TAW	Tweede Algemene Waterpassing
DHM	Digitaal hoogtemodel

9.2 Glossarium

Ex situ	Tegenovergestelde van in situ.
Hydrografie	Beschrijving van de fysische eigenschappen van waterlichamen en het aangrenzende land.
In situ	Term gebruikt voor de aanduiding van archeologische resten die in dezelfde toestand worden teruggevonden als ze in het verleden door de mens zijn achtergelaten.
Off-site	Sporen die niet onmiddellijk aan een site kunnen toegewezen worden.
Onderzoeksgebied	Deel van het plangebied dat onderworpen is aan een archeologisch (voor)onderzoek.
Plangebied	Het terrein waarop een bodemversturende activiteit wordt gepland of uitgevoerd.
Spijker	Bijgebouw dat dienst doet als opslagplaats.

9.3 Archeologische periodes

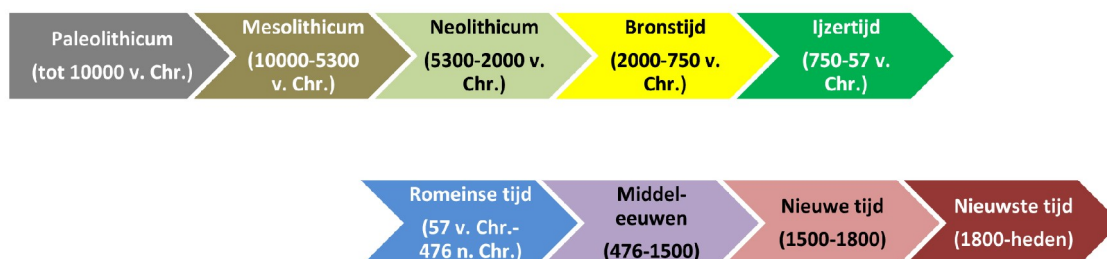

Fig. 14: Archeologische periodes

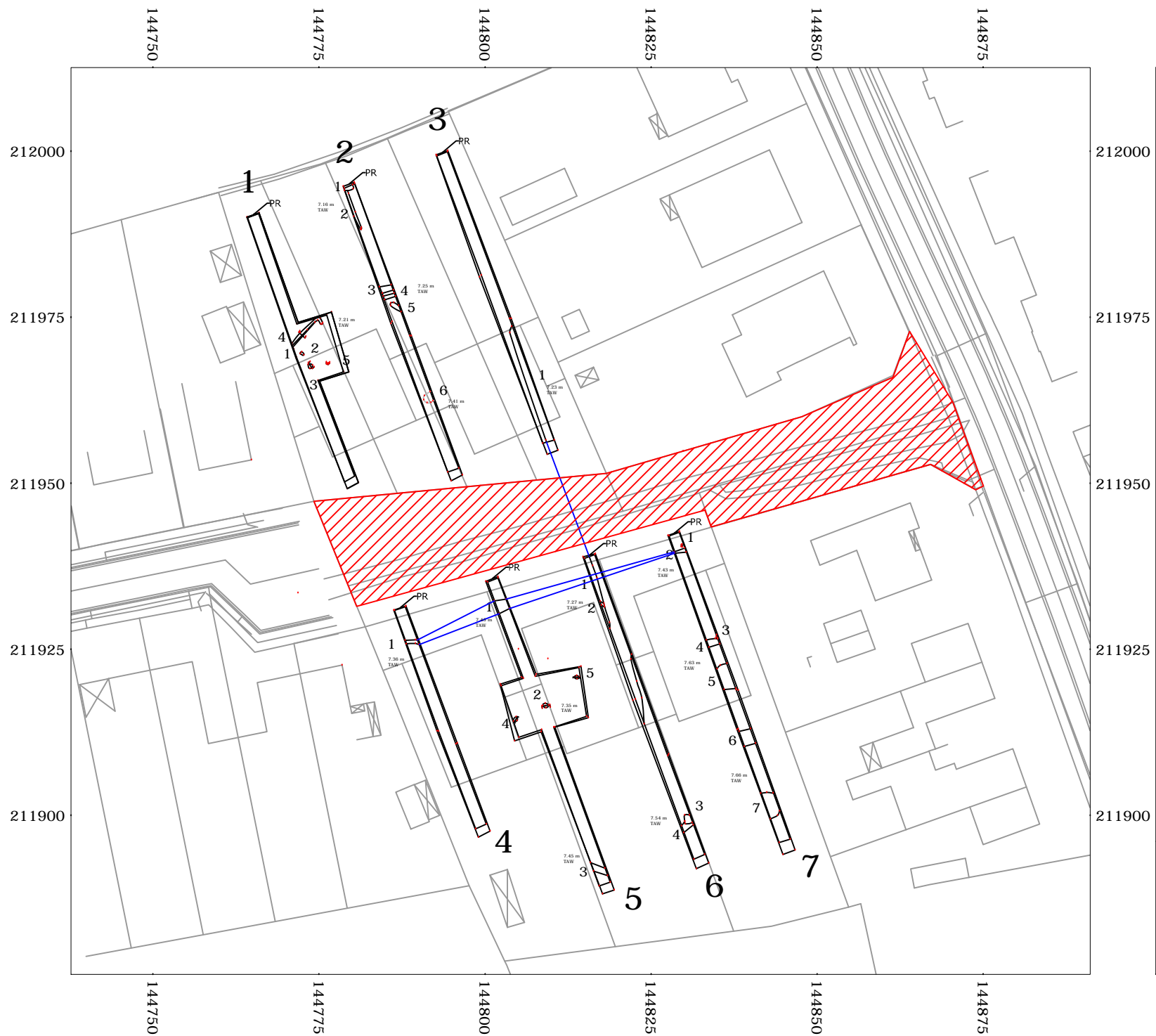
9.4 Plannen en tekeningen

Plan 1: Overzicht
Plan 2: Detail site 1

Tekening 1: Profiel- en coupetekeningen

9.5 CD-rom

Inventarislijsten van het gerecupereerde vondstenmateriaal, van de sporen met beschrijving, van alle tekeningen en van alle foto's zijn digitaal beschikbaar. Dit is tevens het geval voor het dagboek, de foto's, de plannen en tekeningen.

Archeologisch vooronderzoek Melsele - Perzikenlaan

Plan 1 Overzicht

Niet onderzoekbare zone

Werkputten

Natuurlijk spoor

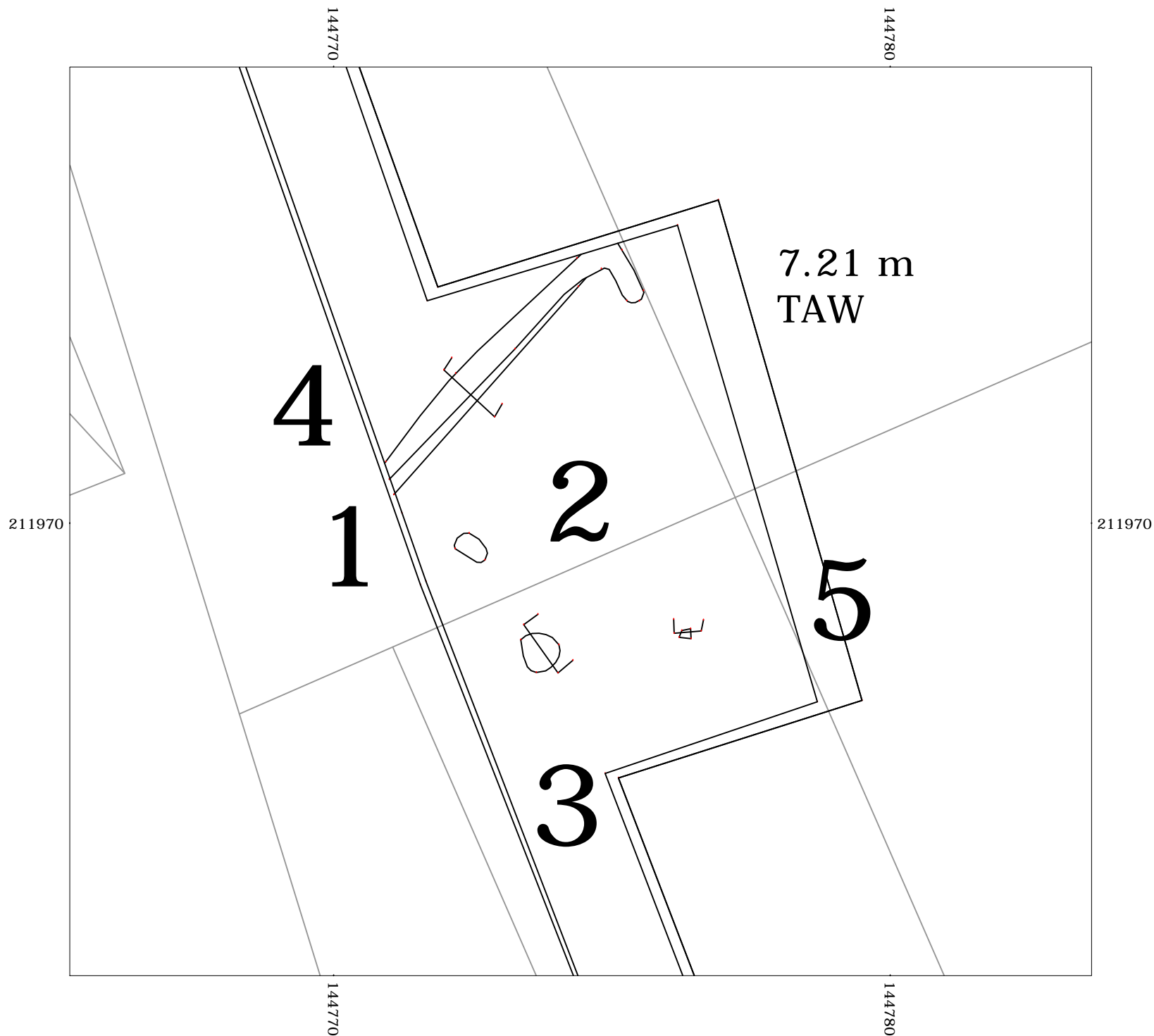
Structuur

Coördinaten in Lambert 72

Formaat: A4
ID: Grondplan

All-Archeo bvba

Archeologisch vooronderzoek Melsele - Perzikenlaan

Plan 2 Detail site 1

Niet onderzoekbare zone

Werkputten

Natuurlijk spoor

Structuur

Coördinaten in Lambert 72

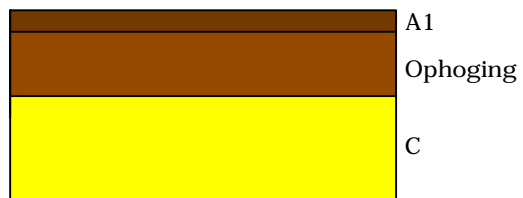
Formaat: A4
ID: Grondplan

All-Archeo bvba

WP1 PR1

WP4 PR1

WP7 PR1

WP2 PR1

WP5 PR1

WP1 S3

WP1 S5

WP1 S1

WP1 S4

WP5 S2

WP5 S4

WP5 S5

1 m

1 m

Archeologisch vooronderzoek Melsele - Perzikenlaan

Formaat: A4

ID: Profiel- en coupetekeningen 1

Projectcode: 2011/104
 Provincie: Oost-Vlaanderen
 Gemeente: Melsele
 Toponiem: Perzikenlaan

Sporenlijst

Datum	Werkput	Vlak	Spoor	Profiel	Kleur		Homogeen heterogeen	Compactheid	Samenstelling	Vorm	Aflijning	Inclusies							Opmerkingen	Interpretatie	Antropogeen/ natuurlijk	Diepte in cm	Datering	Structuur	Site	Inzameling	Matrix				Beschrijver	
					Donker/ licht	Hoofdkleur						Bijkleur	Baksteen	Houtskool	Ijzeroer	Keien	Leisteen	Mortel									Schelp	Andere	Jonger dan	Gelijktijdig met		Ouder dan
5/04/2011	1	1	1			bruin		gevekt	vrij	los	zandleem	onregelmatig	duidelijk								greppel	A										
5/04/2011	1	1	5			bruin	grijs	gevekt	vrij	vast	zandleem	vierkant	duidelijk								paalspoor	A										
5/04/2011	2	1	2			bruin		gevekt	vrij	los	zandleem	onregelmatig	duidelijk								greppel	A										
5/04/2011	2	1	3			bruin		gevekt	vrij	los	zandleem	rechthoek	duidelijk								greppel	A										
5/04/2011	2	1	4			bruin		gevekt	vrij	los	zandleem	rechthoek	duidelijk								greppel	A										
5/04/2011	2	1	5			bruin	grijs	gevekt	vrij	los	zandleem	onregelmatig	duidelijk								greppel	A										
5/04/2011	3	1	1			bruin		homogeen	vrij	los	zandleem	onregelmatig	duidelijk								greppel	A										
5/04/2011	4	1	1			bruin		gevekt	vrij	los	zandleem	onregelmatig	duidelijk								greppel	A										
5/04/2011	5	1	1			bruin		gevekt	vrij	los	zandleem	onregelmatig	duidelijk								greppel	A										
5/04/2011	5	1	3			bruin		gevekt	vrij	los	zandleem	onregelmatig	duidelijk								greppel	A										
5/04/2011	6	1	1			bruin		homogeen	vrij	los	zandleem	onregelmatig	duidelijk								greppel	A										
5/04/2011	6	1	2			bruin		gevekt	vrij	los	zandleem	onregelmatig	duidelijk								greppel	A										
5/04/2011	6	1	4			grijs	bruin	gevekt	vrij	los	zandleem	onregelmatig	duidelijk								greppel	A										
5/04/2011	7	1	2			bruin		gevekt	vrij	los	zandleem	onregelmatig	duidelijk								greppel	A										
5/04/2011	7	1	4			grijs	bruin	gevekt	vrij	los	zandleem	onregelmatig	duidelijk								greppel	A										
5/04/2011	7	1	5			grijs	bruin	gevekt	vrij	los	zandleem	onregelmatig	duidelijk								greppel	A										
5/04/2011	7	1	6			grijs	bruin	gevekt	vrij	los	zandleem	rechthoek	duidelijk								greppel	A										
5/04/2011	7	1	7			bruin	grijs	gevekt	vrij	los	zandleem	onregelmatig	duidelijk								greppel	A										
5/04/2011	2	1	1			grijs	zwart	gevekt	vrij	vast	zandleem	onregelmatig	duidelijk								kuil	A										
5/04/2011	6	1	3			bruin		gevekt	vrij	vast	zandleem	onregelmatig	duidelijk								kuil	A										
5/04/2011	2	1	6			bruin	zwart	gevekt	vrij	vast	zandleem	onregelmatig	duidelijk								natuurlijk	N					WP6 S4					
5/04/2011	1	1	2			bruin	zwart	gevekt	vrij	vast	zandleem	rond	duidelijk								paalspoor	A										
5/04/2011	1	1	3			bruin	zwart	gevekt	vrij	vast	zandleem	rond	duidelijk								paalspoor	A										
5/04/2011	1	1	4			bruin		gevekt	vrij	los	zandleem	onregelmatig	duidelijk								greppel	A										
5/04/2011	5	1	2			bruin	grijs	gevekt	vrij	vast	zandleem	ovaal	duidelijk								paalspoor	A										
5/04/2011	5	1	4			grijs	wit	gevekt	vrij	vast	zandleem	ovaal	duidelijk								paalspoor	A										
5/04/2011	5	1	5			grijs	bruin	gevekt	vrij	vast	zandleem	ovaal	duidelijk								paalspoor	A										
5/04/2011	7	1	1			grijs	bruin	gevekt	vrij	vast	zandleem	rechthoek	duidelijk								paalspoor	A										
5/04/2011	7	1	3			bruin		gevekt	vrij	vast	zandleem	onregelmatig	duidelijk								paalspoor	A								WP6 S4		

Projectcode:	2011/104
Provincie:	Oost-Vlaanderen
Gemeente:	Melsele
Toponiem:	Perzikenlaan

Vondstenlijst - beschrijving

[illegible]